

kodeks zachowań – NETYKIETA w internecie

Celem netykiety jest stworzenie dobrych ram dla działania społeczności internetowej oraz przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom w sieci. Poznaj piętnaście zasad, według których powinien postępować każdy internauta.

Co to jest netykieta?

Netykieta to zasady zachowania, które odpowiadają na pytanie: **jak zachowywać się w internecie?** Reguły zmieniają się tutaj z roku na rok, tak jak zmienia się internet. Zasady właściwego zachowania w sieci wywodzą się z netykiet, które obowiązywały na grupach dyskusyjnych, forach.

Celem netykiety jest stworzenie dobrych ram dla działania danej społeczności internetowej oraz przeciwdziałanie takim zjawiskom jak: floodowanie, spamowanie, trollowanie czy poke pismo. Nie ma jednej ustalonej ogólnie netykiety. W sieci obowiązują nas jednak te same zwyczaje, które stosujemy w życiu: dobre maniery, kultura. Internetowe wypowiedzi podlegają też prawu karnemu i cywilnemu. Najważniejsze, żeby pamiętać o drugim człowieku, szanować go i traktować kulturalnie. Pomoże Wam w tym piętnaście zasad.

Podstawowe zasady netykiety

1. Szanuj innych i traktuj ludzi tak, jak chcesz aby traktowali Ciebie

Dotyczy to wszystkiego, co robisz w sieci, wszystkich serwisów i typów aktywności. Internet to nie tylko wirtualne połączenia i boty: to przede wszystkim ludzie, którzy wymagają szacunku. W internecie bądź sobą, chyba, że jesteś chamem – wtedy bądź kimś innym, jak mówił Janusz Chabior w [kampanii przeciw wulgarności w internecie](#).

2. Sprzeciw się hejtowi

Postępując **zgodnie z zasadami netykiety** - nawet jeśli spotka Cię hejt, nie odpłacaj pięknym za nadobne. Nie daj się sprowokować, nie publikuj poniżających komentarzy czy grafik.

3. Nie nadużywaj CAPS LOCKA

Jeśli nie chcesz, by postrzegano Cię jako osobę, która wiecznie krzyczy lub rozkazuje – nie pisz wyłącznie WIELKIMI LITERAMI. Wbrew zasadom netykiety jest także pisanie na przemian dUżYmI i MaŁyMi LiTeRaMi – to tzw. poke pismo, które jest męczące dla czytelników. Duże i małe litery prowadzą odbiorcę przez wypowiedź i dobrze oddają jej sens.

4. Pisz po polsku

Ortografia, odmiana, zwroty grzecznościowe – działają w internecie tak samo jak w komunikatach analogowych. **Netykieta** wskazuje na prosty, grzeczny język dostosowany do odbiorców i miejsca, w którym piszesz. Przeczytasz o nim dużo na twitterze dr. Tomasza Piekota z Uniwersytetu Wrocławskiego. To szczególnie ważne w korespondencji. Jeśli chcesz wiedzieć, jak być prawdziwym mistrzem kulturalnych mejli, zajrzyj do 10 zasad netykiety w mejlach.

5. Sięgnij do słownika

Osobny punkt należy się wulgaryzmem. Nigdy ich nie używaj! Język polski jest bogaty i warto skorzystać z tego skarbcza. Jeśli chcesz wyrazić silne emocje czy dobitniej coś podkreślić, na pewno znajdziesz dobry, wyrazisty i oryginalny zamiennik najpopularniejszego słowa w Europie Środkowo-Wschodniej.

6. Nie przesadzaj z emotikonami

To prawda, emotki są wspaniałe. Mogą w skrótowy sposób dodać komentarz, wzmocnić przekaz, ubarwić wypowiedź. Różne miny, zwierzątka, jedzenie, rakieta kosmiczna, ogień, piorun, uśmiechnięta kupa – pokażemy nimi różne stany i czynności. Wszystko, co dobre trzeba jednak stosować z umiarem. Pamiętaj, że to dodatek do całej wypowiedzi, a nie odwrotnie.

7. Nie trolluj

[Trollowanie](#) to publikowanie zaczepnych treści wyłącznie po to, by wywołać reakcję. Nie rób tego: dyskuj merytorycznie, elegancko i kulturalnie. Trzymaj się faktów. Zamiast kogoś poniżyć, zostań lepiej mistrzem retoryki. Nawet jeśli trollowanie przynosi popularność, będzie to tylko krótkotrwały rozgłos.

8. Uważaj na fake newsy

Trafiasz w sieci na szokującą wiadomość, w emocjach podajesz dalej. Z czasem okazuje się, że to nieprawda, ktoś publikuje krótkie sprostowanie – ale obraz pozostał w głowach wielu. Znajomy scenariusz? Zanim opublikujesz jakąś szokującą wiadomość, sprawdź, czy podają ją przynajmniej dwa poważne źródła, np. różne media. Oczywiście ciężko będzie sięgnąć do pierwotnych źródeł informacji, ale ryzyko powiedzenia nieprawdy się zmniejszy.

9. Szanuj prawo do własności w sieci

Jeśli publikujesz obrazek czy wypowiedź, podaj autora i źródło. **Postępują zgodnie z netykietą** i nigdy nie przywłaszczaj sobie cudzych treści: to nic innego jak kradzież. Nie pozwalaj też innym na wykorzystanie Twoich autorskich treści bez zezwolenia.

10. Dbaj o prywatność swoją i innych

Nie publikuj wiadomości, które dostałeś przez prywatny kanał. Jeśli jest to konieczne, nigdy nie pokazuj innym adresu, nazwiska ani żadnych danych nadawcy. Uważaj też na swoje dane: nie umieszczaj w sieci zdjęć dokumentów czy umów. W przeciwnym wypadku, możesz chcąc nie chcąc stać się bohaterem sieci .

11. Użyj wyszukiwarki na forum lub Google

Chcesz zadać proste pytanie? Sprawdź najpierw, czy nie padło wcześniej na forum, na którym szukasz informacji. Jeśli sprawa jest prosta, użyj po prostu Google. Gdy spytasz o banał, który można wyszukać w 15 sekund, złośliwsi mogą użyć prostego narzędzia

12. Respektuj zasady grupy

Poszczególne grupy w sieci mają różną kulturę i swoje **zasady netykiety**. Na facebooku istnieją np. grupy o ściśle określonej strukturze postu, która porządkuje wiadomości i pozwala szybciej wyszukać informacje. Zacznij od zapoznania się z zasadami grupy. Jeśli masz wątpliwość, czy możesz opublikować daną treść – spytaj o to administratora. Sprawdź też, jaki jest w danej społeczności styl wypowiedzi. Zazwyczaj w sieci obowiązuje bezpośrednia forma na „ty”, ale istnieją też bardziej tradycyjne społeczności, korzystające z form grzecznościowych „Pan/ Pani”. Dopasuj się do zasad, które zostały ustalone przez założycieli.

13. Postuj odpowiedzialnie

Zastanów się dwa razy, zanim coś opublikujesz. Czy ta treść nadawałaby się, by pokazać ją znajomym? Czy jej treść nie byłaby zbyt głupia lub wstydliva? Czy Twoja społeczność ma ochotę to czytać/ oglądać? Unikaj *offtopów* (*off-topic*, OF – dygresja), czyli publikowania wiadomości niezwiązanych z tematem w ściśle tematycznych grupach czy na forach.

14. Uważaj z ironią i sarkazmem

W komunikacji bezpośredniej mimika, wzrok i gesty mają dużo większe znaczenie dla całości wypowiedzi niż sama jej treść. Pamiętaj, że tekst pisany rządzi się innymi prawami niż mówiony. Ironia, sarkazm, specyficzny ton wypowiedzi – tu bardzo łatwo o nieporozumienia. Jeśli chcesz, żeby wypowiedź była **zgodna z zasadami netykiety** i prawidłowo odebrana, pomyśl, jak na poziomie słów oddałbyś mrugnięcie okiem czy ironiczny uśmiech.

15. Miej umiar

Życie nie kończy się na świecie wirtualnym. Nie musisz być zawsze na górze newsfeedu wszystkich znajomych; nie musisz mieć zawsze ostatniego słowa. W wielu sytuacjach – na przykład ostrych dyskusji – warto po prostu skończyć rozmowę, wylogować się i pójść na spacer lub porozmawiać z kimś bliskim.

PRZYDATNE LINKI

<https://fundacja.orange.pl/blog/wpis/10-zasad-netykiety-w-e-mailach>

<https://fundacja.orange.pl/blog/wpis/trollowanie-czyli-jak-nie-zachowywac-sie-w-internecie>

<https://fundacja.orange.pl/blog/wpis/netykieta-urzadzen-mobilnych>

<https://fundacja.orange.pl/blog/wpis/netykieta>

<https://biuroprasowe.orange.pl/blog/10-przykazan-pozytywnego-internauty/>